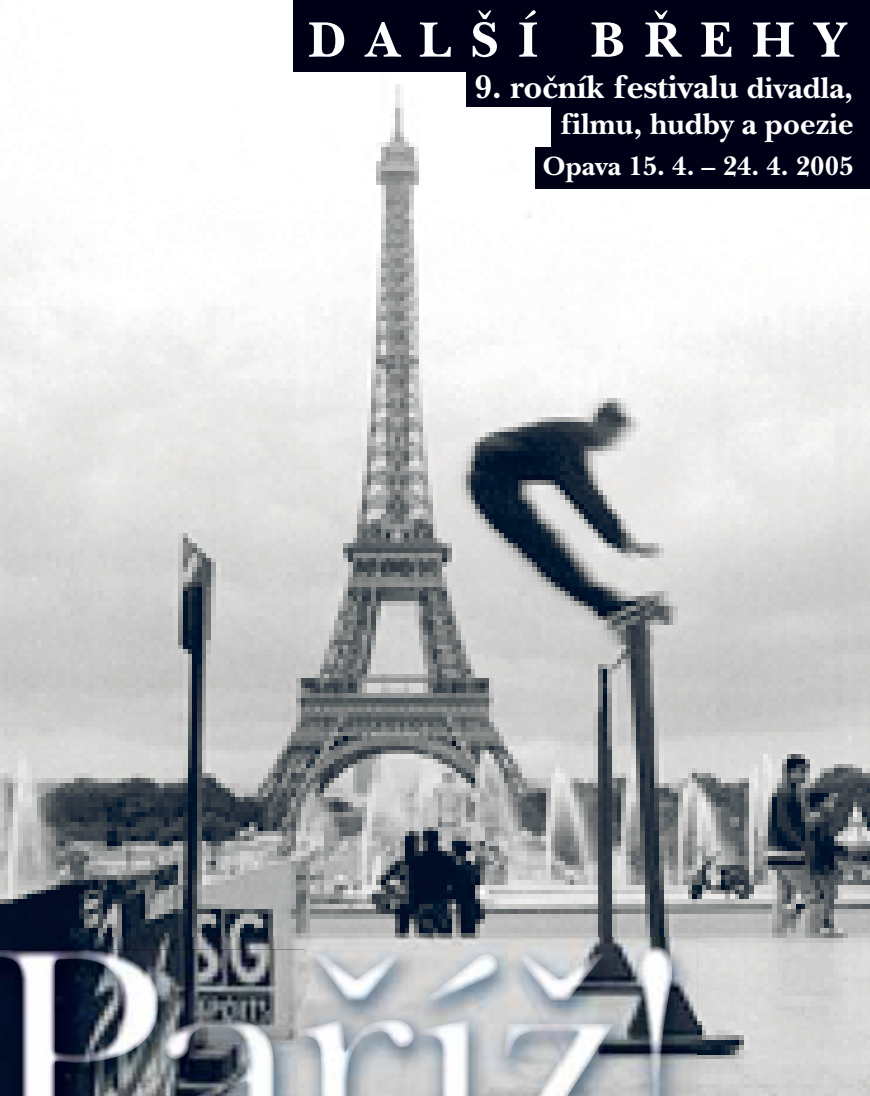

DALŠÍ BŘEHY

**9. ročník festivalu divadla,
filmu, hudby a poezie**

Opava 15. 4. – 24. 4. 2005

**Paříž!
Paris!**

**Zde se
stavá
všechno!**

Obraz Kominík nad střechami Paříže ze sbírek Slezského zemského muzea v Opavě je nejslavnějším obrazem rodáka z Dvorců u Opavy Ferdinanda Krumholze (1810-1878), který byl ve své době malířem světově proslulým. Studoval na akademiích ve Vídni, Římě, Benátkách a Neapoli. Své umění propagoval v řadě zemí Evropy, Asie i Latinské Ameriky, aby se v Brazílii stal dvorním malířem a členem Královské akademie. Za obraz Kominík nad střechami Paříže získal tehdy šestadvacitiletý umělec v Paříži zlatou medaili.

SE SENTIR PARISIEN DANS SON CHOIX

„Jestlípak Bosorku najdu? Kolikrát mi stačilo přijít po rue de Seine, vyklonit se z oblouku, vedoucího na Quai de Conti, a sotva jsem v tom světle barvy oliv a popela, vznášejícím se nad řekou, začal zase rozeznávat jednotlivé tvary, rýsovala se už na Pont des Arts její štíhlá postava; někdy přecházela sem tam, jindy se zas opírala o železné zábradlí a nakláněla se nad vodou.

•••

Odpoledne jsme občas chodili na Quai de la Mégisserie podívat se na ryby, byl březen, leopardí měsíc, ještě schoulený, ale už se žlutým sluncem, ve kterém bylo den ze dne trochu víc červeně. Šli jsme nevšimavě kolem bukinistů, kteří by nám bez peněz nic nedali, pořád podle řeky, a čekali jsme, až uvidíme akvária (šli jsme pomalu, abychom to setkání oddálili), řady akvárií ozářených sluncem a stovky růžových a černých ryb jakoby zavěšených ve vzduchu, tiché ptáky ve vzdušných koulích. Jakási nesmyslná radost nás vzala kolem pasu. Tys něco zpívala a táhla jsi mě přes ulici, do světa ryb visících ve vzduchu.“

Paříž – město básníků, zdí, nekonečného jara a malířů...
město všech, co kdysi četli nezbedného prostořekého Françoise Villona, Baudelaira, Rimbauda a celou tu smečku prokletých básníků...
hlavní město surrealismu a šansonu...
město Bídníků, Jima Morrisona, Amélie z Montmartru i božského markýze de Sade...
město montgolfiér a houpavých Citroenů...
město těch, co jsou stále mladí...

město, které tančí kankán volnosti kolem své Věže a divý zvoník tvrdí muziku, Cyrano šeptá ve stínu a šermíř z venkova přijíždí na divné kobyle propadnout lásce...

každý kdo naslouchá je políbený Antikou... každý kdo miluje má v srdci Paříž

město Řeky

město, které každý, kdo poznal Touhu, má v sobě...
město, které může být kdekoliv...
město, které **je** kdekoliv...

nelze žít bez „paříže-v-sobě“

Vstupte Pařížané a Pařížanky...

„Jestlípak Bosorku...“ **Julio Cortázar: Nebe, peklo, ráj**

Město na Seině se nesporně hodně změnilo od dob, kdy Henri Cartier-Bresson zachycoval hledáčkem své leicy všední situace pařížských ulic. A přece, tisíce fotografií se od Bressonových dob snaží zvěčnit pulsující tep velkoměsta, najít ten „rozhodující okamžik“ se stejnou samozřejmostí, stejně přirozeně jako tento guru živé fotografie.

Dalibor Bednář, jehož profese zavedla do exaktního světa techniky a přesných propočtů, nezapírá, že i pro něj se stal Henri Cartier-Bresson velkým vzorem mnohem dřív, než se mu podařilo navštívit Francii a její hlavní město.

Paříží byl okamžitě okouzlen a stále se do ní vrací. Vystavené fotografie vznikaly postupně během několika návštěv v průběhu posledních tří let.

VÝSTAVA DALIBOR BEDNÁŘ: PAŘÍŽ! PAŘÍŽ!

Bressonovský způsob vnímání světa je totiž nesmírně blízký tomuto tichému, nenápadnému pozorovateli, který dokáže trpělivě čekat na svou chvíli, než zmáčkne spoušť fotoaparátu.

Výsledkem pak může být třeba takový neopakovatelný záběr s jedinečnou atmosférou, v němž zachytí obyčejného pařížského vrabčáka, odpočívajícího na prázdném kavárenském stolku, jenž se stal náhodou centrem pozornosti sedícího osamělého muže, který si do opuštěné zahradní restaurace přišel snad odpočinout po únavném dni anebo očekává partnerku na smluvené schůzce... Každá z fotografií vypráví svůj drobný příběh všedního dne, jaký mohou nabízet snad všechna velkoměsta světa, avšak jen Paříž vydechuje ono jedinečné, neopakovatelné kouzlo, násobené ruchem bulvárů i tichých, nenápadných uliček se zastrčenými krámkami bouquinistů v Latinské čtvrti, rázovitými hospůdkami, z nichž každá má svou vlastní historii, anebo

pouličními malíři, dotvářejících kolorit Montmartru...

A je celkem jedno, pozoruje-li vnímavý fotograf pařížský ruch z pohodlné židličky pouliční kavárny, z lavičky v Lucemburských zahradách anebo z okna galerie moderního umění. Bresson kdysi prohlásil, že chce-li fotograf najít svůj „rozhodující okamžik“, je to především otázkou soustředění. „Je třeba se soustředit, myslet, dívat se a to je všechno... Rozdíl mezi průměrným a dobrým snímkem je otázka milimetrů...“ Stejně jako Bresson využívá i Dalibor Bednář u svých snímků z Paříže plného políčka kinofilmu pro své vlastní příběhy fotografie. Bednářovy snímky jsou skutečně výsledkem soustředěného pozorování všedního života, avšak s jakousi zvláštní, nechtěnou lehkostí, jakoby autor dával těm obyčejným věcem (a příběhům) volný průběh, nechal je volně plynout dál, svou vlastní cestou. Jakoby nabízel další prostor k přemýšlení těm, kterým své fotografie předkládá k nahlédnutí jako dalším nestranným pozorovatelům, v jejichž myslích se pak rozvíjejí jiné příběhy všedních dnů.

pátek 15.4. v 17.00 h.
minoritský klášter

Bednářův zájem o fotografii není otázkou náhodně zvoleného koníčka. Snad podvědomě jej v sobě pěstoval už od dětství, kdy pozoroval svého otce – amatérského fotografa, jak doma pečlivě vyvolává, zvětšuje a třídí fotografie nejen „do rodinného alba“. Když tatínek zemřel, zdědil syn jeho fotografické vybavení a to ho přivedlo k vlastním tvůrčím pokusům, jež se postupem let změnilo v soustředěný umělecký zájem, který jen občas musel ustoupit do pozadí vedle profesních a především existenčních povinností. Od konce devadesátých let se Dalibor Bednář ke svému životnímu koníčku vrací s novou intenzitou, hraničící s profesionální posedlostí. V centru jeho pozornosti stále stojí jak živá, tak krajinářská fotografie. Dnes, kdy má možnost využívat špičkovou techniku (tou však nerozumí digitální fotoaparáty, počítačové procesy, skeny, minilaby a podobné vymoženosti moderních technologií, ale pracuje zásadně „tradičním“ procesem vzniku černobílého negativu zpracovávaného ve fotokomoře postupně až k výsledné fotografii), však postupuje s jiným nadhledem i s jinými cíli. Fotografuje krajinu, město, portréty i akty. Město přitom vnímá jako jakési sloučení přírody a lidí. V různých zákoutích dovede vyzorovat někdejší nebo jen tušenou přítomnost člověka a jeho vztahy. Vystavuje, v loňském a v letošním roce vydal vlastní samostatné kalendáře, před dvěma lety otevřel spolu s dlouholetým přítelem výstavní Galerii G7 v ostravské Chelčického ulici.

„Když je člověk v pohodě, může se věnovat tomu, co ho baví,“ přiznává Dalibor Bednář, který v letošním roce oslaví své pětáctýřicáté narozeniny, chystá hned tři samostatné fotografické výstavy, a dodává: „Mám trochu ostych fotit lidi přímo na ulici. Proto jsou všechny moje snímky pořizované jakoby zpozzdálí. Na druhé straně mě láká dělat i portréty, ale to je jiná poloha mé tvorby, která se v této kolekci neobjevuje.“ Zvláštní poděkování patří Klárce Řezníčkové, která fotografie k výstavě nazvětovala a připravila.

Bohdana Rywiková, Ostrava, březen 2005

Narodil jsem se v minulém století v Žatci. Když mně byl jeden rok, nedobrovolně jsem se rozhodl přestěhovat do Prahy. A když jsem byl mrňous školního věku, tatínek mi při prohlídce jednoho tuzemského zámeckého interiéru vložil do rukou Flexaret se založeným svitkovým filmem a poradil mi, jak se zachází s tímto záhadným strojem s kouzelnou matnicí, zobrazující svět obráceně. Vyfotil jsem vycpaného výra a vycpaného zajíce, vystavené na zámecké skříni. Tatínek později za mého zvědavého přihlížení v koupelně vyvolal fotografii, kterou

LUBOMÍR VLK: BANÁLNÍ FOTKY

pátek 15.4. v 17.00 h.
minoritský klášter

mám schovanou dodnes. Tenkrát mne také zaujalo, že na fotografii jsou výr i zajíc stranově správně. Pravděpodobně touto příhodou se začal rozvíjet můj dlouholetý, avšak velmi zanedbávaný koníček – černobílá fotografie. A když jsem v srpnu roku 1994 poprvé přijel autobusem do centra Paříže, v první chvíli jsem si v duchu říkal: „...hm, to teda nevím, co tady budu ty tři dny dělat. Vypadá to zde jako v Praze v Pařížské ulici...“ Ale potom jsem objevil pařížské parky, staré trasy pařížského metra s jeho typickou vůní, potulnými hudebníky a elegantními pasažérkami, nesoucimi se jako manekýnky a některé rovnou jako královny, a pařížskou „vnitřní periferii“ a velice brzo zjistil, že tato metropole je návyková. V Paříži jsem byl zatím jen pětkrát (vždy jen na několik dní) a to je zoufale málo.

Lubomír Vlk, nepořádný člen zánovního fotografického klubu Los Embudos

MONTMARTRE V OPAVĚ – HAPPENING: VÝTVARNÍCI, TANEČNÍCI, HUDEBNÍCI A PROKLETÍ BÁSNÍCI

Paříž... město, které touží navštívit snad každý kulturně vzdělaný Evropan. Spatřit Eiffelovu věž, spanilou obrazárnu Louvre, projít se versailleskými zahradami, poklonit se ohromující síle katedrály Notre Dame. Vidět všechny ty architektonické

pátek 15.4. v 18.00 h.

minoritský klášter

skvosty, které činí Paříž nenapodobitelnou, je silným zážitkem na celý život. Tyto jsou další pozoruhodností města, stejně jako její historie a známé osobnosti ze světa umělců. Kdo viděl malíře van Gogha, jak maluje portrét? Kdo viděl Dalího a Galu u svých obrazů? Picasso namaluje Doru Marovou. Pařížské ženy vystoupí z Lautrecových maleb. Cézanne, Matisse, Gauguin, Degas a jeho baletky. To vše Opava zhlédne za zvuku Marseillaisy a le Fotesterova šansonu. Tak žáci výtvarného oboru Základní umělecké školy v Opavě navodí atmosféru bohémského života Paříže v minoritském klášteře. Opava se na chvíli stane oním magickým městem a naplní motto festivalu Další břehy: „Paříž! Paříž! Zde se stává všechno!“

Živé obrazy studentů ZUŠ: Leonardo da Vinci – Dáma s hranostajem

Ivana Sýkorová, ředitelka ZUŠ – výtvarný obor

Seina

Dějà-vu.

Dívky nejstaršího ročníku tanečního oboru se nechaly inspirovat dobovými francouzskými filmy první poloviny 20. století, atmosférou pařížských bulvárů a bohémských čtvrtí plných kaváren. A v tom pozvolném rytmu vznikl tanec nazvaný Dějà-vu (hudba z filmu Amélie z Montmartru).

Seina.

Další tanec, který tančí sedmý ročník tanečního oddělení ZUŠ V. Kálíka, byl také inspirován hudbou z filmu Amélie z Montmartru, zvukem pokojně plynoucí vody letním večerem nad Seinou. Tančí Tereza Filípková, Saša Cetlová, Klára Holubová a Veronika Krátká.

Dav ulice.

Vznikl jako hold jedné z největších postav francouzského šansonu Edith Piaf. Snažili jsme se vytvořit kontaktní improvizaci vedenou textem písně, kde se náhodní lidé setkávají v davu, který dále žije jako jedno tělo. Tančí opět dívky 3. ročníku druhého stupně.

Hana Pinkowská, ZUŠ V. Kálíka

O povznesenou hudební náladu a nefalšovanou pařížskou atmosféru se postarají také kytarista a zpěvák Ivan Tázlar a příležitostná taneční jednotka složená ze ctihodných paní učitelek výtvarného oboru ZUŠ, které pilně nacvičily svou představu pravého autentického kankánu

Domino

Hudební složkou obohatí vernisáže fotografií dětský pěvecký sbor Domino, který má k Francii velmi blízko, což dokazuje četnost jeho návštěv - dvakrát Strasbourg, dvakrát Nevers a tři „francouzská“ zastavení při cestách do Španělska. Francouzské děti navštívily Opavu v roce 2002 a společně s Dominem provedly ve Slezském divadle v Opavě operu Brundibár Hanse Krásky. Svůj „francouzský“ repertoár předvede pěvecký sbor pod vedením dirigentky Ivany Kleinové.

pátek 15.4. v 19.30 h.

minoritský klášter

AMÉLIE Z MONTMARTRU (FRANCIE, SRN, 2000, REŽIE JEAN-PIERRE JEUNET)

Film, který se dívá na svět pozitivně. Příběh o zasněné servírce Amélii, která se od pultu v kavárně Deux moulins (U Dvou mlýnů) snaží vylepšovat osudy lidí kolem sebe humorem, kouzlem, imaginací a vodopádem nápadů. Snímek scenáristy a režiséra Jeana-Pierra Jeuneta se svým laděním velmi vymyká jeho dosavadní černohumorné a dekadentní tvorbě. Poetická komedie o plaché servírce z pařížské kavárny totiž srší humorem, vtipem a především optimismem. Jeunet natočil komediální příběh se surrealistickými prvky a pohádkovou nadsázkou: hrdinčiny zásahy do okolního světa jsou stoprocentně úspěšné, typizované postavy obývají přátelské území staré městské čtvrti a několik uzavřených mikrosvětů. Výraznou poetickou součástí vyprávění jsou též inscenované bleskové fantaskní představy hrdinů, patřičně upravené výjevy ze starých filmů, a oživilé obrazy, fotky a sochy. Tvůrce demonstuje tradiční vypravěčský nadhled s pomocí neviditelného komentátora, jenž ve své „vševědoucnosti“ zahrnuje do příběhu i „nepodstatné“ detaily. Právě v nich ovšem spočívá rafinovanost režisérova stylu: nápadnou oslavou života je např. charakterizování hrdinů prostřednictvím popisu jejich drobných soukromých radostí a strastí. Originální snímek zvítězil na MFF v Karlových Varech 2001, proslavil půvabnou představitelku titulní role Audrey Tatou a stal se jedním z nejuspěšnějších francouzských filmů poslední doby.

sobota 16.4. v 17.00 h.
refektář Domu umění

FRANCOUZSKÉ ODPOLEDNE

– FILMOVÉ DOKUMENTY (FRANCOUZSKÝ ŠANSON, MUŽI EDITH PIAF, SATIEMÁNIE)

i život silně ovlivnilo přátelství s malíři, básníky a dalšími uměleckými kolegy na vlnách bohémského způsobu života. Shodně se surrealisty se Satie domníval, že povinnosti umělce je šokovat publikum. Ve své nenápadnosti a zdánlivé jednoduchosti skrývá Satieho dílo geniální myšlenky. Jean Cocteau říká: „Jsou díla, jejichž důležitost tkví v jejich hloubce – a málo záleží na jejich kalibru. Satieho nejmenší skladba je malá jako klíčová dírka. Vše se změní, jakmile k ní přiblížíme oko.“

V dokumentu z roku 1996 o fenoménu a tradici francouzského šansonu s názvem **Poslouchej mou píseň** nám bude průvodcem známý Melvyn Bragg, ale také Charles Aznavour. Uvidíme a uslyšíme nejvýraznější osobnosti tohoto hudebního stylu: Edith Piaf, Charlese Aznavoura, Aristida Bruanta, Jacquese Brela, Juliette Gréco, Charlese Treneta, herečku Mistinguettovou a další. V dokumentu **Muži Edith Piaf** nahlédneme do komplikovaných, početných a mnohdy bolestných milostných avantýr a vztahů největší hvězdy francouzského šansonu Edith Piaf s hudebními ukázkami toho nejlepšího z jejího repertoáru. Dokument vyrobila společnost Téslescope Audiovisuel v roce 2002. Třetím krátkým dokumentem bude jugoslávský animovaný film **Satiemánie** výtvarníka, scenáristy a režiséra Zdenka Gašparoviče. Čtrnáctiminutový snímek je velmi hravou a imaginativní impresí klavírní tvorby jedné z neoriginálnějších postav moderní světové hudby, která inspirovala takové hudební velikány jako Debussy, Stravinskij, Ravel, John Cage, Steve Reich či Brian Eno. Svými kompoziční postupy a nápady předjímá budoucí vývoj o několik desetiletí. Jeho tvorbu

*Edith Piaf a Charles
Aznavour*

Peklo jako útulný pokoj zařízený ve stylu
druhého císařství, obydlený vybranou
společností dvou žen a jednoho muže?
Co na tom může být pekelného?

JEAN – PAUL SARTRE: S VYLOUČENÍM VEŘEJNOSTI DIVADLO NABLÍZKO

Režie: Apolena Vynohradnyková

Hudba: Ivan Acher

Scéna a kostýmy: Hynek Dřížhal

Hrají: Lubor Šplíchal, Eva Leinweberová,
Zuzana Dřížhalová /Alžběta Jenická,
Martin Dusbaba/, Václav Rašilov

Premiéra 1. 11. 2002

Jean-Paul Sartre (1905-1980)

Levicově orientovaný francouzský filosof, prozaik, dramatik, esejist a literární kritik. Středoškolský profesor, hlavní představitel ateistického existencialismu.

Podněty ze studia fenomenologie (Husserl, Scheler, Jaspers a Heidegger) využil v práci o transcenci lidského ega a v teorii emocí. Vyjadřoval pocity člověka vykořeněného ze společnosti a bojujícího proti pocitům úzkosti a beznaděje; zabýval se hledáním osobní svobody člověka a sociálně spravedlivé společnosti.

Své ideje prezentoval beletristicky, romány - *Nevolnost*, *Cesty ke svobodě* a hlavně v dramatech *Špinavé ruce*, *Mouchy*, *Počestná děvka*, *S vyloučením veřejnosti*, *Holá pravda*. Zaujímal kritický postoj k západní společnosti, kolonialismu, rasismu a politickým poměrům v tzv. „kapitalistických“ státech. Po válce se stal členem komunistické strany, v roce 1956 z ní však na protest proti sovětské intervenci v Maďarsku vystoupil. Podnikl značné množství cest (mj. přednášel i v Praze) a angažoval se v mnoha politických i sociálních problémech (alžírská válka 1954-62, vietnamská válka 1964-68, studentská hnutí v roce 1968).

Na konci života byl blízký maoismu a radikální levici.

V roce 1964 byla Sartrovi udělena Nobelova cena za literaturu, ten ji však na protest proti buržoazním hodnotám společnosti odmítl přijmout. Zemřel v rodné Paříži.

sobota 16.4. ve 20.00 h.

Moravská kaple

HISTORIE DIVADLA NABLÍZKO

Na začátku všeho byla DAMU (Divadelní akademie múzických umění) – ročník J. Borna a J. Březinové na katedře alternativního a loutkového divadla, kde většina současných členů DN studovala.

Píše se rok 1998 a DN se zapisuje jako nezávislá alternativní scéna, která opanovala A-Studio Rubín na Malostranském náměstí. Tento slavný divadelní prostor opět ožívá – DN tu po dobu svého působení – do května 2003 – uvedlo 14 premiér. Samostatnou profesionální činnost zahájilo DN představením Tracyho tygr W. Saroyana v režii umělecké šéfové DN Apoleny Vynohradnykové 19.1.1999.

Premiérou Hadriána z Římsů V. Kl. Klicpery 2.6.2003 DN opustilo svou první stálou scenu v A-Studio Rubín. Představení se hrálo v originálním divadelním stanu na Střeleckém ostrově až do konce června 2003.

V září 2003 se DN přestěhovalo do Malého Nosticova divadla nad Čertovkou.

Divadlo Nablízko již v Opavě dvakrát s velkým úspěchem vystupovalo. V roce 2002 s představením *Tracyho tygr* a v roce 2003 s představením *Vzducholod'.*

ALFÉD JARRY: UBU KRÁLEM DIVADLO MINOR

„Hovnajs“ bylo první slovo, které šokovaní diváci z jeviště uslyšeli. Propukla bouře, pařížská intelektuální smetánka pískala a dupala, hra byla přerušena, osvětlovač vypínal a zapínal světla a herec Gémeier tancoval po jevišti divokou žigu, než se lidé utišili. Bouře odporu však propukla znovu, až konečně vyvrcholila, když se otec Ubu objevil jako král a místo žezla třímal štětku na čištění záchodů.

Tak popisuje pamětník slavnou premiéru hry Alfreda Jarryho Král Ubu, která se uskutečnila 10. prosince 1896 v Théâtre de l'Oeuvre a jež vstoupila do dějin jako jeden z největších skandálů v historii divadla.

LAUTREC (FRANCIE, ŠPANĚLSKO, 1997, REŽIE ROGER PLANCHON)

Příběh bouřlivé doby, ve které prožil svůj život jeden z nejslavnějších světových malířů Henri de Toulouse-Lautrec.

neděle 17.4. v 16.00 h.
refektář Domu umění

Francouzský herec, scenárista a režisér Roger Planchon natočil svůj výpravný životopisný snímek Lautrec jako portrét umělce, těsně spjatého se svou dobou i s dvojicí „protikladných“ společenských prostředí, jež spojil svým životem i uměním: s venkovskou šlechtou, z níž pocházel a v níž v nouzi nacházel zázemí, a s bohémským polosvětlem pařížského Montmartru, kde tvořil a kde našel nový domov. Henri de Toulouse-Lautrec (1864-1901) se oproti přáním svého aristokratického otce nestal pokračovatelem starobylého rodu, ale kvůli svému znetvoření a díky oslnivému malířskému talentu se změnil v brilantního portrétistu pozlátka i všednodenní špíny pařížských kabaretů, kankánů a bordelů a jejich slavných hvězd i bezejmenných outsiderů. Režisér výrazně exponuje prostředí vznešené, avšak degenerované jihofrancouzské šlechty, z níž malíř vyšel, hlavní zájem však věnuje Lautrecově sebedestruktivní touze prožít a zachytit pestrý život Paříže konce století (fin de siècle).

▼▼▼

Třiadvacetiletý autor na sebe rázem obrátil pozornost všech novin a kulturních časopisů, které dštily oheň a síru a nazvaly jej sprostákem, drzounem a rouhačem. Zastal se ho jeden jediný novinář z celé Paříže a ten byl okamžitě vyhozen na dlažbu. Lze právem předpokládat, že ten odvážný a bystrozraký kritik patřil spíše k mladší generaci a že se ve zdraví dožil velkolepé satisfakce, kdy jméno Alfred Jarry začalo zářit v souhvězdí slavných tvůrců avantgardního umění a kdy si Král Ubu vydobyl pevné místo v repertoáru světových divadel.

Úprava a režie: Petr Vodička

Výprava: Hynek Dřížhal

Hudba: Vratislav Šrámek

Hrají: J. Žáček, I. Semrádová, J. Kohout, D. Kršková, R. Novák, F. Huml, K. Rímský, M. Kavan, J. Hubert
premiéra: 27.1.2004

*Jediným majetkem
Alfreda Jarryho bylo toto
kolo a revolver, ze kterého
střílel místo zvonění na
zvonek.*

ALFRED JARRY - Patafyzik a otec otce Ubu

Alfred Jarry, francouzský spisovatel, dramatik a básník, autor, v němž má tzv. absurdní divadlo svého nejvýznamnějšího předchůdce, a duchovní otec tzv. patafyziky, „vědního“ oboru, zesměšňující klasickou vědu jako takovou, přichází na svět 8. října roku 1873 v bretaňském Lavalu v měšťanské rodině.

V mládí **Jarry** studuje na lyceu v rodném Rennes. Právě tady vzniká později tak slavná postava otce **Ubu** - ten je titulní postavou loutkohry „Poláci“, kterou Jarry napíše pro obveselení svých spolužáků a je karikaturou jednoho zdejšího profesora (profesora fyziky, přezdívaného Ebé).

Po studiích Alfred Jarry odchází do Paříže, kde se pokouší prosadit jako literát - není ale příliš úspěšný, žije v bídě, přátelil se s mnoha budoucími významnými avantgardními umělci (mimo jiné mezi jeho přátele patří básník G. Apollinaire či slavný naivní malíř H. Rousseau, přezdívaný Celník.

V roce 1896 se pak ale Jarry rázem proslaví, když pařížské divadlo Théâtre de l'Oeuvre uvede jeho scénickou grotesku „Ubu králem“, v níž Jarry opráší pozapomenutou postavu otce Ubu z loutkohry „Poláci“ - premiéra hry se stává skandálem, veřejnost je dílkem, které paroduje vážnost a okázalost klasických historických dramát a nahlíží na lidského jedince jako na amorálního, bezcharakterního tvora na pouhou karikaturu duchovně vyspělé osobnosti, pobouřena a pohoršena.

Jako literát debutuje Jarry v roce 1897 knihou „Dny a noci - román o dezertérovi“, antimilitaristickým románem, ohlasu se ale dočká až vydání románu „Messalina“ (1901) - jeho hrdinka, manželka římského císaře Claudia, zde zosobňuje ženskou prostopášnost a sexuální nenasytost.

Tentýž námět, tentokrát ale v mužském provedení, Jarry zpracuje hned o rok později v románu „Nadsamec“ (1902) - zde je prostřednictvím hlavního hrdiny parodicky nahlíženo na uctívání kultu síly a „nadlidství“.

Někdy v této době vzniká i Jarryho dnes patrně nejznámější kniha, a to kniha „Skutky a názory doktora Faustrolla“ (vyjde až po Jarryho smrti, v roce 1911) - tato kniha se stává jakousi biblí „vědního“ oboru nazvaného patafyzika - nejde zde o nic jiného, než o zesměšňující pohled na vážnou a konzervativní vědu, nepřipouštějící žádnou možnost omylu či náhody v bádání.

Alfred Jarry, duchovní otec jedné z největších postav světové satiry (**otec Ubu**) a přímý předchůdce tzv. absurdního divadla (později se k němu budou hlásit např. i S. Beckett či E. Ionesco), umírá, zlomen alkoholovou závislostí, v Paříži 1. listopadu roku 1907.

Povídání přední dětské spisovatelky Martiny Drijverové nad stejnojmennou knížkou o problematice pracovního uplatnění v zahraničí oživené vlastními zkušenostmi z několikaletého pobytu v Paříži. Diskuse o budoucím povolání s ohledem na znalosti cizích jazyků. Beseda je zakončena diskuzí o literární tvorbě.

Lenka au pair aneb Vzpomínky na Paříž

Martina Drijverová Moje spolehlivá Paříž

Když se v roce 1968 otevřely hranice, podlehl můj holandský otec jemnému, avšak vytrvalému nátlaku mé maminky a slíbil, že mě nechá studovat v Paříži. Dějiny umění. Samozřejmě jsem se připravovala! Četla jsem Hemingwayův „Pohyblivý svátek“ a vyhledávala na mapě všechny památky, které bych chtěla navštívit. Poslouchala

jsem desky Edith Piaf a doplňovala konverzační témata o takové perly, jako „Návštěva na vinici“ a „Oblíbená francouzská jídla.“

Šťastně jsem odmaturovala a svět se mi otevřel. Paříž, město světla!

Jenže po příjezdu jsem zjistila, že všechno je jinak. Otec byl sice ochoten zaplatit studium, ale to ostatní... Bryskně mě umístil jako au-pair, obdařil mě kapesným, které bylo stejné jako míra jeho náklonnosti (poměrně nízké) a po třech dnech odjel. (Viděl mě podruhé v životě a zřejmě mu tři dny stačily.)

Byla jsem hozena do vody a Paříž se pro mě stala nepřátelským městem. Kdepak Louvre, kdepak Eiffelka! Na vstupné nebylo, musela jsem zaplatit menzu,

učebnice, sešity, platit za vstupní test, kontrolní testy, zkoušky... Můj šatník

byl dokonale „démodé“ (přijela jsem s minisukněmi a v Paříži se nosily výhradně maxi) a mé dny kromě přípravy do školy vyplňovalo vaření, vytírání podlah a přebalování vřešticích batolat. Ve chvílích volna (kterých moc nebylo) jsem bloumala po ulicích. Francouzi se k cizincům chovali laxně, někdy až nepřátelsky a (s jedinou výjimkou) netušili, kde se nacházejí Čechy. Začala jsem Paříž nenávidět a začala jsem přemýšlet o návratu. Jenže takový útěk by byl zbabělý. Hrdost mi nedovolila vzdát se. Snad by to šlo jinak...

Šlo. Naučila jsem se hospodařit s penězi. K práci au-pair jsem si našla brigády, zvládla jsem i ošetřovatelský kurz (takže jsem pracovala jako noční sestra na klinice) a k učení jsem využívala každou chvíli. Vždyť budou svátky, prázdniny, přece pár dní a já konečně spatřím Monu Lisu...

Najednou bylo všechno jinak. Našla jsem si přátele (i mezi Francouzi), naučila jsem se nejrůznější nová slova (i ta méně zdvořilá) a nalezla jsem si „svoje“ místočka: jeden platan v Jardin du Luxembourg, břeh Seiny, hospůdku v rue de la Contrescarpe... Paříž se na několik let stala mým domovem. Stala se pro mě „spolehlivým“ městem. Protože v něm jsem se naučila spoléhat sama na sebe... což se mi v dalším životě náramně hodilo.

pondělí 18.4. v 8.30 a 10.30 h.

MDKPB

MOULIN ROUGE

(USA, AUSTRÁLIE, 2001,
REŽIE: BAZ LUHRMANN)

Muzikál australského režiséra Baze Luhrmanna se bezesporu stal spolu s *Amélie* z *Montmartru* a *Tygrem a drakem* tou největší událostí filmové sezóny 2001. Jeho cestu dláždily nadšené reakce z festivalu v Cannes.

Je to nádherný film, který hluboce zasáhne milióny lidí na celém světě, s největší pravděpodobností se dostane do učebnic filmové historie a u filmových kritiků bude bojovat o nejvyšší pocty; prodavačka z trafiky, pro niž je vrcholem kulturní „zábava“ na Nově, z něj bude zmatena stejně jako zarytý intelektuál, uvězněný někde mezi filmy Roberta Bressona a moderním jazzem.

Je to film jen pro zvané. Pro ty, kteří vyrůstali s Eltonem Johnem, dospívali s Davidem Bowiem a Queen, bouřili se s Police, již ve svých hlavách skladují stovky textů anglických písní, dokáže je okouzlit proměna kultovního Stingova reggae Roxanne ve vášnivě tango, slizká interpretace Madonniny Like a Virgin obtloustlým kníratým majitelem kabaretu či

pondělí 18.4. v 17.00 h.

kino Elektra

směs motivů a textů desítky slavných písní smíchaných do jakési písně písní, neslýchaného milostného duetu, který by byl neuvěřitelně a možná nesnesitelně patetický, kdyby se neodehrával na hřbetě obřího dřevěného slona a milencům ve zpěvu nepomáhal měsíc.

Dialogy připomínají výsledek freudovské snové práce (nebo nějaký hodně vydařený trip) - jsou mnohdy složeny z textů písní či přímo jejich názvů („Love Is A Many Splendored Thing ... Love Lift Us [Up Where We Belong] ... All You Need Is Love!“ přesvědčuje Ewan McGregor Nicole Kidmanovou větou, v níž se jaksí mimochodem potkává Nat King Cole, Joe Cocker a Beatles).

Ačkoliv je obrazová složka filmu mnoha kritiky vyzdvihována do nebes, je mnohem méně propracovaná než ta zvuková. Je to krásný a moderní videoklip, který žádnou revoluci nepřináší a neumožňuje ani žádné zajímavé výklady, ale jako celek se bezvýhradně podřizuje tomu hudebně textovému popkulturnímu snu. Snu, z něhož se člověk nerad probouzí.

Ale ten krásný sen se už nemůže odezdat. Už to všichni vědí. All you need is love.

režie: Baz Luhrmann

scénář: Baz Luhrmann, Craig Pearce

hlavní role: Nicole Kidman, Ewan McGregor, Jim Broadbent
126 minut

Ospalými lázeňskými městečky po celé Evropě už léta kočuje zábavný Monstrkabaret pochybné pověsti a pokleslé úrovně. Jeho principálem je upadající bavič, vyhaslý klaun a alkoholik Fred Brunold. Ale ať se Fred sebevíc snaží utopit v opojných látkách a zvrhlých životních návycích, vždy dokáže při svých produkcích vyvolat ze tmy a snových krajin nové a nové příběhy a jimi dovede okouzlit, omámit a strhnout zrudlé měšťáky, kteří náhodou za pondělního podvečera zavítali do zatuchlinou čpícího stánku Monstrkabaret.

pondělí 18.4. v 20.00 h.

Loutkové divadlo

MONSTRKABARET FREDA BRUNOLDA DIVADLO NABLÍZKO

Setkání s jeho principálem Fredem Brunoldem vám jednu provzdu (po)může změnit názor na všechno, včetně vás samotných. Manipulace, mystifikace, černý humor, improvizace.

Návštěvu Monstrkabaretu zajišťují E. Jenický, E. Leinweberová, M. Dusbaba, P. Vojtíšek, V. Krátký, P. Kotmelová, V. Rašilov, L. Šplíchal,...

úterý 19.4. v 16.30 h.

středa 20.4. v 16.30 h.

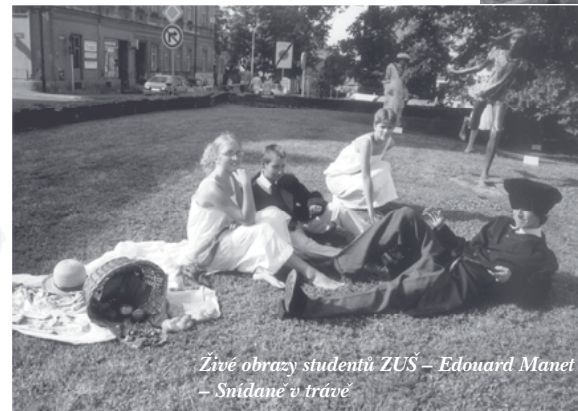
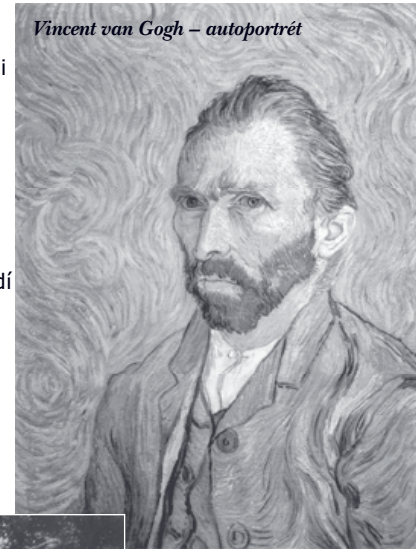
refektář Domu umění

PAŘÍŽ: PRAMEN MODERNÍHO UMĚNÍ I. - II.

Už v roce 1856 si zapsal do deníku Edouard Manet: "Giotto, ukaž mi Paříž, a ty Paříži, ukaž mi Giotto!" Pozadím této apostryfy v dané chvíli zdánlivě neaktuální malířské osobnosti byla vůle udělat z moderního tématu, z výseku bezprostředně viděné životní reality, obrazy schopné vyjádřit proměny vidění, cítění, proměny životního stylu, prostředí velkoměsta.

Zatímco v 15. století byla uměleckým centrem Florencie, v 17. století Řím, v 19. století všichni přicházeli do Paříže načerpat novou inspiraci, která odrážela stav „permanentní umělecké revoluce“.

Vincent van Gogh – autoportrét

Živé obrazy studentů ZUS – Edouard Manet
– Snídane v trávě

Paříž zároveň hostila centrum akademismu prostřednictvím instituce Salónů. Boj o nový umělecký výraz, který by reflektoval novou společnost a nového umělce, je předmětem dvou setkání s Paříží. Prostřednictvím slov, hudby, diapositivů a filmů se budete

mít možnost projet impresionistickou krajinou, přes slepá ramena neoimpresionismu, vybrat si další směr na postimpresionistické křižovatce, kontemplotat v symbolismu, dotknout se letmo secese a v moderním 20. století uhánět úzkým údolím šelem-fauvistů, ke kubistickým modelům světa až na konečnou zastávku uměleckých avangard se značkou surrealismu.

Jiří Siostrzonek

EUGÈNE IONESCO: ŽIDLE

DIVADLO V ŘEZNICKÉ
(PRAHA)

překlad: Vladimír Mikeš
režie: Vanda Hybnerová a Saša Rašilov
hudební spolupráce: Jan Ponocný
hrají: stařenka a stařec - Vanda Hybnerová a Saša Rašilov, řečník - Petr Vydra, pavouk - Jan Ponocný

Dnes již klasická hra francouzského dramatika, představitel absurdního dramatu E. Ionesca o nesdělitelnosti životní zkušenosti a marnosti lidské existence.

Manželé se připravují na velkolepou oslavu, při které chtějí pronést zásadní projev. Hosté se sjíždějí, řečník je připraven, jenže... Židle z roku 1952 jsou vrcholnou aktyvkou francouzsky píšícího dramatika rumunského původu Eugèna Ionesca a patří k tomu nejlepšimu, co přinesla éra absurdního divadla. Věříme, že osloví diváky i v dnešní době, protože to, co kdysi bylo absurdní, může být dnes bohužel reálné.

Hra židle, tragická fraška o jednom dějství, byla napsána v dubnu až červnu 1951. Poprvé byly provedeny 22. dubna 1952 v Théâtre du Nouveau Lancy v Paříži.

úterý 19.4. ve 20.00 h.

Loutkové divadlo

Eugène Ionesco čtyřletý

Eugène Ionesco

(1912-1994)

Francouzský dramatik, básník, esejista, literární kritik a gymnaziální profesor rumunského původu. Zakladatel a přední představitel absurdního divadla, navazujícího na jarryovské parodie a dadaistické a surrealistické drama. Od etud, kritizujících logiku světa a demaskujících stereotypnost řeči, situací a postojů, přechází k hrám s alegoricko-symbolickým podtextem.

Od roku 1970 byl jedním z tzv. „třiceti nesmrtelných“ členů Francouzské akademie. Je uznávaným klasikem v oblasti absurdního dramatu, velký úspěch měly inscenace her Nosorožec, Třeštění ve dvou, Král umírá, Plešatá zpěvačka, Židle, Hlad a žízeň. Zemřel v Paříži.

Před třemi lety ZŠ TGM v Opavě začala vychovávat malé malíře. Přesněji řečeno, vznikla škola s rozšířenou výukou výtvarné výchovy na prvním stupni. Děti mají více prostoru se výtvarně realizovat, pracovat na zajímavých projektech a představit své snažení na konci školního roku veřejnosti. Tato výstava je tedy slavnostní dovršení jejich celoroční práce a pomyslné zakončení tématu.

Loni jsme se v rámci celoškolské výstavy vypravili na pozoruhodný „Výlet do historie“ a letos? Letos se „Zeměkoulíme... a začínáme v Paříži“.

Paříž je úchvatná, inspirativní, půvabná pro svoji jedinečnou atmosféru. Stavby, galerie, barvy, poezie, město moderní, město historické.

Není milé, že to všechno jsou schopny ztvárnit malé děti, které v Paříži nikdy nebyly?

středa 20.4. v 15.30 h.

ZŠ T. G. Masaryka

ZEMĚKOULÍME SE DO PAŘÍŽE... VÝSTAVA DĚTSKÝCH VÝTVARNÝCH PRACÍ

A z Paříže putujeme do celého světa. Evropa, Afrika, Čína, sever, jih, stavby, život, lidé, umění. Žáci se snaží pod vedením svých učitelů představit krásy a zajímavosti světa tak, jak jsou schopni je vnímat a zpracovat. A výsledek, prosím, posuďte společně.

Celoškolská výstava bude zahájena 20.4.2005 v 15.30 hodin v prostorách ZŠ TGM a letos poprvé v nové malé příležitostné galerii „Kaplíčka“ poblíž hlavního vchodu naší školy.

Hana Franková, ZŠ T. G. Masaryka

...Na bělostný chrám Sacré-Coeur vedou obrovité mramorové schody. Když jsem se na ně posadil, měl jsem celý Montmartre jako na dlani. Uzoučké uličky plné kaváren a barů, v nichž se tísnili malíři a vyvolávali ceny svých obrazů.

Okolo šel bohatý bankéř a ptal se jednoho vousatého umělce: „Kolik stojí ten portrét?“ „120 franků!“ řekl malíř. „Za takovou mazanici? Nikdy!“

Opodál jeden vysoký muž brnkal na kytaru a zpíval árie ze slavných oper: „Toreadore smělý...“ Byli tu ale i tací, kteří si cenu prosadili. „Když nedáte 80 franků, tak tu sošku rozbiju!“

vyhrožoval jeden sochař a chudák kupující raději peníze dal, než aby se zničil takový skvost. Na schodech Sacré-Coeur nějaký muž ulici maloval. Pod jeho rukou rostl obraz velice rychle. Než malíři odešli, stačil ulici namalovat čtyřikrát. S jinými postavami a v jinou dobu. Podivné bylo, jak malíř nanášel barvu na plátno. Jakýmsi úhledným tečkováním, přičemž stíhal stínovat a vystihovat rysy a tvary zároveň. Jednotlivé objekty neměly kontury. Že by impresionista?

Už bylo k večeru a malíři a umělci odešli. Ulice ztichla. Odešel jsem zklamán z toho, že podívaná skončila, ale i obohacen o nový zážitek.

autorem literárního úryvku a obrázku Montmartre (vlevo)

– Ondřej Fischer, 9 let

Iva FRÜHLINGOVÁ & BAND

Iva Frühlingová (1982 Litvínov)

Dědeček z otcovy strany se narodil ve Francii a malé Ivě o této zemi často vyprávěl. Iva se do dědečkova vyprávění o Edith Piaf, J. Brelovi a Eiffelovce zamilovala a od té doby snila o tom poznat Paříž. Ve svých čtrnácti letech se do Paříže dostala pomocí konkurzu francouzské modelingové agentury. Od té doby žije v Paříži.

- V šestnácti letech zakládá kapelu „**Turn Over**“.
- V devatenácti letech podepisuje smlouvu s francouzskou společností „**Virgin**“.
- Ve dvaceti letech vydává první singl „**Où tu veux**“ o pár měsíců později i desku „**LITVÍNŮV**“ a pak druhý singl „**La Muerte**“, který se ocitá na prvních místech belgických hitparád.
- V témže roce zpívá duet s hvězdným „**Jean-Luisem Aubertem**“ v magickém sále „**Olympia**“ v Paříži.
- Také je předkapelou francouzské rockové hvězdičky „**Raphaela**“ rovněž v „**Olympii**“.
- Taktéž je předkapelou francouzského miláčka „**Benjamina Biolo**“ v sále „**La Cigale**“.
- O rok později, v roce 2003, vyhrává cenu „**Talent roku**“ v celoplošném francouzském rádiu „**France Bleu**“.
- V témže roce hostuje na desce „**Negativ**“ od „**Benjamina Biolo**“.

středa 20.4. v 20.00 h.

Clasic club No.5

- V roce 2004 vydává desku „**LITVÍNŮV**“ v České republice.
- Hostuje na albu „**Mikrokosmos**“ kapely „**Kryštof**“.
- A zakládá kapelu v Čechách s česko-slovenskými muzikanty:
 - o **Petr Odstrčil** - bicí
 - o **Dan Braný** - basa
 - o **Michal Gregor** - kytara

POSLEDNÍ TANGO V PAŘÍŽI

(ITÁLIE, FRANCIE, 1972,
REŽIE BERNARDO BERTOLUCCI)

čtvrtek 21.4. v 17.00 h.

kino Elektra

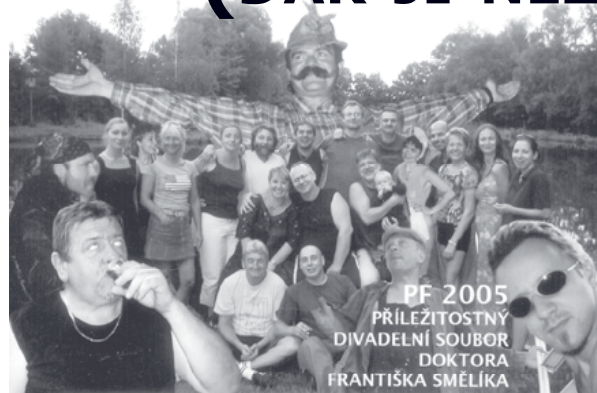
Legendární snímek Bernarda Bertolucciho Poslední tango v Paříži se ve své době vysloužil pověst skandálního díla kvůli otevřeně erotickým scénám a provokativním výjevům. S odstupem času však zřetelně vynikají jeho umělecké kvality. Milostný poměr mladé Pařížanky Jeanne a Američana ve středním věku Paula, kteří se tajně scházejí v pronajatém podkrovním bytě, je brilantním filmovým portrétem dvou odlišných přístupů ke světu, střetávajících se a nacházejících prostředek vyjádření v anonymním mileneckém vztahu. Tento tanec sexu a smrti na pokraji holé lidské existence, bez východiska a bez možnosti zařazení do rámce dané společenské struktury je zaznamenán nepopíratelně s filmovým mistrovstvím, jež podmaňuje a okouzluje. V hlavních rolích září Maria Schneiderová a Marlon Brando.

Vážení přátelé cestování a turistiky, dovoluji Vám poděkovat za Váš zájem a přízeň, kterou jste nám prokazovali na minulých akcích s naší cestovní kancelář **Další břehy s.r.o.** Pevně doufáme, že jste splnili naše očekávání a přispěli tak k našim spokojeně stráveným chvílím. Ani letos nezapomínáme na jednotlivce, osamělé ženy a kolektivy, kterým rádi zajistíme pobyt na míru. Tentokrát přicházíme s atraktivní nabídkou zlevněných pobytů v **paříšských zákoutích**. Netradiční průvodci Vás zavedou na magická místa, kam se běžní turisté a návštěvníci nikdy nedostanou. Zažijete s námi nepoznané. Adrenalinové putování. Setkáte se zajímavými lidmi i typickými rázovitými Pařany, kteří vás na každém kroku překvapí. Pobyt je zajištěn ve vyhlášených gurmánských nálevnách a ubikacích (možnost ubytování až 30 osob v jednom pokoji). Během paříšského pobytu můžete absolvovat kurz agresivního imagemakera a vizážisty. Dále se můžete prostřednictvím regresí setkat v závěru akce také se sebou samým.

PAŘIŠ? (JAK JI NEZNÁTE)

pátek 22.4. v 19.00 h.

Lecebná Cate
Sanatorium Evžen

Slevy zájezdu:
Věrnostní sleva pro štamgasty a absolventy holčovických seminářů 100 %.
Sleva pro pracovníky ve školství 0,3 %.
Sleva pro osamělé ženy zdarma
Výrazná sleva pro účastníky do 3 promile
Ubytování v záhytném hotelu s možností připoutání.

V nabídce stravování je plná penze:
snídaně „švédský stůl“ – borovička, holba, rum
oběd z vlastních zásob
bohatá večeře dle individuálního výběru: rum, holba, borovička
pro vegetariány: zelená a rezná

Cena zájezdu

Místo pobytu: pařírna Evžen

Místo odjezdu: ústřední autobusové nádraží U Zeleného jelena

Datum odjezdu: v 19 hod.

Každý účastník si může vzít do airbusu OP 32-45 max. dvě láhve tam a zpět.

Upozornění pro účastníky zájezdu: CK Polní Maršálek není pojištěna a nemá oprávnění tuto činnost provozovat. Licence byla odebrána na základě posledního paříšského pobytu, ze kterého jsou někteří jedinci a kolektivy ještě stále pohřešováni.

Šťastnou ruku při výběru přejí provozovatelé
CK Koudela & Siostrzonek

SNÍLCI

(FRANCIE, ITÁLIE, VELKÁ BRITÁNIE, 2003,
REŽIE BERNARDO BERTOLUCCI)

sobota 23.4. v 16.00 h.

kino Elektra

Po více než třiceti letech se tvůrce legendárního snímku *Poslední tango v Paříži* Bernardo Bertolucci vrací do francouzské metropole, aby tu realizoval tu další komorní, eroticky laděný příběh *Snílci*. Ten je vzpomínkou na pařížské události roku 1968, ale především poctou kinematografii a zároveň

nostalgickým ohlédnutím za kinofily, kteří trávili dny svého mládí v pařížské filmotéce, spravované Henri Langloisem. Právě při bouřích, jež vzplály, když byl známý „otec nové vlny“ odvolán, se seznámí Američan Matthew s dvojčaty Isabelou a Theem. Mladí lidé spolu vytvoří nerozlučnou trojici a během jednoho měsíce, jenž stráví v podivuhodném bytě, prožijí kulminaci milostných vztahů a jejich proměn. Snímek vznikl podle knihy a scénáře Gilberta Adaira, který prožil sedesátý osmý rok v Paříži. Celkové vyznění umocňuje také zařazení stříhových pasáží se záběry z klasických děl vkomponovaných do děje i použití dobových dokumentů a zejména dobové hudby (Jimi Hendrix, Bob Dylan, Janis Joplin).

EDMOND ROSTAND: CYRANO Z BERGERAKU

DIVADLO POD PALMOVKOU

Málokterá dramatická postava u nás tak zdomácněla jako Rostandův *Cyrano z Bergeraku*, ožívající na českých jevištích v nových a nových hereckých vtěleních už téměř sto let. Udatný šermíř se v ní snoubí s básníkem zároveň břitkým i něžně lyrickým, chrabrý

sobota 23.4. v 19.00 h.

Slezské divadlo

gaskoňský kadet, žárlivý na svou osobní svobodu a čest, se zakomplexovaným nesmělým milencem. Příběh muže s ošklivou tváří a krásnou duší, bouřliváka a ironika, bojujícího až sebezníčujícím způsobem za čest a spravedlnost, vypráví o velkém citu a oběti a také o velké odvaze a nezlomnosti ducha. Toto slavné romantické drama bude stále vzrušovat diváky snad i pro onu věčnou a více či méně naplňovanou touhu člověka žít svůj život s čistým štítem.

O *Cyranově* vítězném tažení v podstatě rozhodla už generálka. Přesto teprve večer po svatém Štěpánovi (27.12.1897) zůstane v pařížských divadelních kruzích ještě dlouho zapsán jako chvíle nevidaného triumfu, neslýchaného nadšení diváků, které nebralo konce. První představitel *Cyрана*, herec Coquelin, plakal dojetím: „Za takové dílo člověk s radostí i umře!“

Ovace trvaly dvě hodiny. Ministerský předseda, jenž byl náhodou přítomen, ztratil hlavu už po balkonové scéně a v přestávce po třetím dějství Rostandovi v šatně symbolicky

udělil řád Čestné legie! Skandování Rostandova jména, provolávání slávy, dojetí, opojení trvalo dlouho do noci. Ten večer Paříž alespoň na chvíli uvěřila, že stará Francie udatných kavalírů, krásných paní a rytířských lásek je věčná a že tento sen je opravdovější než studená, bezradná přítomnost, v níž si někdejší učitelka Evropy s obavami hledala své místo. A Cyrano vykročil na svou nekončící cestu do světa...

Inscenace Cyrana z Bergeraku v Divadle Pod Palmovkou, v hlavní roli s Borisem Rösnerem za režijního vedení Petra Kracíka a s uvedením moderního překladu Jindřicha Pokorného, se v září 2003 stala nepochybně událostí roku. Zajímavé je, že Boris Rösner hraje doposud na své domovské scéně v Národním divadle ve stejnojmenné inscenaci postavu de Guiche v překladu Jaroslava Vrchlického, a musí se tak neustále vyrovnávat s nástrahami dvou rozličných výkladů a převtělovat se do dvou rozdílných postav téže hry.

Obsazení: Roxana – Hana Seidlová, Cyrano de Bergerac – Boris Rösner, Kristián de Neuville – Ján Révai, Hrabě de Guiche – Rostislav Čtvrtlák, Rageneau – Miloš Kopečný, Le Bret – René Přibyl, Carbon de Castel-Jaloux, Ligniere, Kadet – Karel Vlček, De Valvert – Jan Teplý, Montfleury – Jiří Havel, Bellerose – Jan Skopeček, Kadet – Ivan Jiřík j.h., Kadet Otto Rošetzký, Dotěrný muž, Kadet – Luděk Nešleha, Vrátný, Kapucín – Karel Hlušíčka, Kuchník – Aleš Alinče, Kadeti – Jan Procházka, Jakub Slavík, Miloslav Jansa, Ivo Vraný, Dueña – Slávka Hozová, Matka Markéta od sv. Kříže, Herečka – Kateřina Macháčková, Líza – Marcela Nohýnková, Sestra Marta, Herečka – Tereza Kostková, Prodavačka, sestra Klára – Barbora Fišerová j.h.

Vzrušen genialitou, zažehnut vášní, uvězněn láskou aneb příběh prokletých básníků.

Životopisný snímek Agnieszky Holland Úplné zatmění líčí průběh krátkého, ale intenzivního vztahu básníků Arthura Rimbauda (1854-1891) a Paula Verlaine (1844-1896).

ÚPLNÉ ZATMĚNÍ (FRANCIE, VELKÁ BRITÁNIE, 1995, REŽIE AGNIESZKA HOLLAND)

Oba pozoruhodní průkopníci moderní poezie se poprvé setkali v roce 1871, kdy Verlaine pozval tehdy šestnáctiletého Rimbauda do Paříže.

Přátelství, provázené četnými výtržnostmi, provokacemi a opilstvím, se brzy změnil v homosexuální lásku. Film vznikl podle scénáře Christophera Hamptona, který jej napsal na motivy své hry z mládí. Expresivní a naturalistické podání režisérky Holland se soustřeďuje na bouřlivé vztahy prokletých básníků.

Rimbauda pojímá jako sobeckého génia, provokujícího svým chováním okolí. Verlaine je naproti tomu slaboch, okouzlený talentovaným přítelem a zároveň poutaný k manželce a buržoaznímu zázemí. Sugestivní vyprávění s četnými významově důležitými dialogy barvitě popisuje život obou umělců a dobovou atmosféru. Uznání si zaslouží zejména herecké výkony Davida Thewlise a Leonarda DiCapria, který při vzniku filmu ještě zdaleka nebyl hvězdou.

neděle 24.4. v 16.00 h.
refektář Domu umění

ARTHUR RIMBAUD

(PŘEKLAD

VÍTĚZSLAV NEZVAL)

Má bohéma

Chodil jsem po světě a měl jsem ruce v kapse.
Také můj svrchníček už byl jen vidinou.
Múzo, tys spolčila se s pěkným hrdinou.
A přitom snil jsem jen o samé velké lásce.

Mé prasklé kalhoty se splaskly v chumáč dř.
Zasněný Paleček, já louskal jsem si v běhu
rýmy. Ve velkém voze dlel jsem na noclehu.
Mé hvězdy šuměly, když přišel podvečer.

A já jim naslouchal na kraji silnice,
Za dobrých večerů při svitu večernice,
A rosa stékala mi zvolna po čele,

když s nohou na srdci za fantastické luny
jsme tahal pérka z bot jak povolené struny,
drnkaje do taktu, a básnil vesele.

První večírek

Už byla velmi odstrojena
a velký nediskrétní sad
jí hodil oknem na kolena
růžový šat, růžový šat.

Seděla takřka polonahá
na divaně v mé světnici
a v očích měla tolik blaha
podobajíc se světici.

A slunce opustivši révu,
jí pobíhalo po kůži
a třpytilo se při úsměvu
jak malá muška na růži!

Když líbal jsem ji na košilku,
Tu zazněl její Istivý smích
A rozsypal se v tisíc trylků
Jak zmrzlý sníh, jak zmrzlý sníh.

A řekla: kdybys raděj přestal!
A předstírala, že má zlost,
A smích se tvářil, jak by trestal
Mou nestoudnost, mou nestoudnost.

Však chvěla se jak před popravou.
Do oken vpadla hvězdná noc;
potřásla vzdorovitě hlavou:
- No, tohle je už trochu moc!

Pak rozlehl se nočním tichem
polibek, jenž nás spaloval.
Při něm se smála milým smíchem,
jenž svoloval, jenž svoloval.

Už byla velmi odstrojena
a velký, nediskrétní sad
jí hodil oknem na kolena
růžový sad, růžový sad.

Divadlo Husa na provázku

Alfred Jarry *** Arthur Nathanson
NADSAMEC

Tragický příběh člověka - stroje s rockovou
hudbou a surreálními obrazy.
režie: Dodo Gombár

NADSAMEC

Hra napsaná dánským dramatikem Arthurem Nathansonem na motivy románu Alfreda Jarryho Nadsamec – tragický příběh člověka - monstra s hudbou a surreálními obrazy.

Ondřej Marceuil v sobě skrývá abnormální schopnosti, takřka nekonečnou fyzickou a psychickou výkonnost, výkonnost větší, než mají lidmi sestavené stroje.

Zoufale se pokouší to vše překonat a stát se obyčejným člověkem, ale není to možné. Je to příběh „člověka-stroje“, který se úvodní myšlenku: „Láska je akt, nemající významu, protože je možné opakovat jej nesčetněkrát,“ pokusí naplnit v praxi a zemře.

*Motto: Čím větší vynález, tím dělá menší lidičky.
Ladislav Klíma*

Postavy, kterými Alfred Jarry obohatil světovou literaturu, mají jedno společné: jsou to spíš monstra než lidé. Takový není jen otec Ubu a patafyzik Faustroll, ale i Messalina, hrdinka Jarryho stejnojmenného románu, žena císaře Claudia, která noc co noc tajně opouští manželské lože, aby nabízela své neukojitelné tělo zástupu čekajících vojáků v nevěstinci.

Monstrem je i Ondřej Marceuil z Jarryho slavného románu Nadsamec, muž, který absolvuje na kole závod dlouhý deset tisíc mil a zvítězí

neděle 24.4. v 19.00 h.

Slezské divadlo

nad rychlíkovou lokomotivou, ženoucí se třístakilometrovou rychlostí, aby v následujících dnech vyhrál závod ještě kurióznější: během čtyřadvaceti hodin zopakuje dvaosmdesátkrát milostný akt a dokáže tak, že se člověk vyrovná stroji.

Jarry v Nadsamci předběhl svou dobu o desítky let. Vytvořil předobraz všech supermanů dnešních dnů, navíc dokázal tento moderní mýtus hloubkou svého pohledu jasnozřivě perziflovat.

Epilog

CHARLES BAUDELAIRE

OPÍJEJTE SE!

(PŘEKLAD JAROSLAV FOŘT)

Člověk musí být pořád opilý. V tom je celý vtip
 – toť jediná otázka. Abyste necítily, jak hrůzné
 břímě času láme vám bedra a sráží vás k zemi,
 musíte se ustavičně opíjet.

Ale čím? Vínem, poezií nebo ctností – čím vám
 libo. Opíjejte se však!

A probudíte-li se kdy na stupních paláce,
 v zelené trávě škarpy, ve své pochmurné domácí
 klauzuře a vaše opojení opadne nebo vyvane,
 tažte se větru, vlny, hvězdy, ptáka, hodin
 – všeho, co prchá, všeho, co lká, všeho, co krouží
 vesmírem, všeho, co zpívá, všeho, co mluví
 – otažte se, kolik je hodin; vítr, vlna, hvězdy,
 pták i hodiny vám odpovdí: „Je hodina opojení.“

Nechcete-li být nevolníky a mučedníky času,
 opíjejte se, neustále se opíjejte! Vínem, poezií,
 ctností – čím vám je libo!“

Paříž
 Paříž

pátek 15.4. — 17.00 h.

Dalibor Bednář: **Paříž! Paříž!**

Lubomír Vlček: **Banální fotky** – dvouvernisaž fotografických výstav — *Minoritský klášter*

— 18.00 h.

Montmartre v Opavě – happening: výtvarníci, tanečníci, hudebníci a prokletí básníci — *Minoritský klášter*

— 19.30 h.

Amélie z Montmartru – film Jean-Pierre Jeunet
Minoritský klášter

sobota 16.4. — 17.00 h.

Francouzské odpoledne – filmové dokumenty (Francouzský šanson, Muži Edith Piaf, Satiemánie) — *Refektář Domu umění*

— 20.00 h.

Jean-Paul Sartre: **S vyloučením veřejnosti**
Divadlo Nablízko (Praha) — *Moravská kaple*

neděle 17.4. — 16.00 h.

Lautrec – film Roger Planchon — *Refektář DU*

— 19.00 h.

Alfred Jarry: **Ubu králem**
Divadlo Minor (Praha) — *Klub Ostroj*

pondělí 18.4. — 8.30 a 10.30 h.

Lenka au pair aneb Vzpomínky na Paříž,
beseda s Martinou Drijverovou — *MDKPB*

— 17.00 h.

Moulin Rouge – film Baz Luhrmann
Kino Elektra

— 20.00 h.

Monstrkabaret Freda Brunolda – Divadlo
Nablízko (Praha) — *Loutkové divadlo*

úterý 19.4. — 16.30 h.

Paříž – pramen moderního umění I.

multimediální přednáška Jiřího Siostrzonka
Refektář DU

— 20.00 h.

Eugène Ionesco: **Židle** – Divadlo v Řeznické
(Praha) — *Loutkové divadlo*

středa 20.4. — 15.30 h.

Zeměkoulíme se do Paříže... – výstava dětských
výtvarných prací — *ZŠ T. G. Masaryka*

— 16.30 h.

Paříž – pramen moderního umění II.
– multimediální přednáška Jiřího Siostrzonka.
Refektář DU

— 20.00 h.

Iva Frühlingová & band – koncert: úspěšná
modelka a zpěvačka z Litvínova, která dobyla
Paříž — *Clasic club No. 5*

čtvrtek 21.4. — 17.00 h.

Poslední tango v Paříži – film Bernardo
Bertolucci — *Kino Elektra*

pátek 22.4. — 19.00 h.

Paříš? (Jak ji neznáte),
CK Koudela & Siostrzonek
Léčebna Cafě Sanatorium Evžen

sobota 23.4. — 16.00 h.

Snílci – film Bernardo Bertolucci — *Kino Elektra*

— 19.00 h.

Edmond Rostand: **Cyrano z Bergeraku**
Divadlo Pod Palmovkou (Praha) — *Slezské divadlo*

neděle 24.4. — 16.00 h.

Úplné zatmění – film Agnieszka Holland
Refektář DU

— 19.00 h.

Alfred Jarry: **Nadsamec** – Divadlo Husa
na provázku (Brno) — *Slezské divadlo*

Hlavní pořadatel festivalu

Statutární město Opava

info: tel. 553 756 723; 604 229 363

e-mail: petr.rotrekl@opava-city.cz

internet: www.opava-city.cz

Dramaturg festivalu: Jan Němeček a Petr Rotrekl

Texty v programovém bulletinu vybrali, sestavili a sepsali:

Jan Němeček, Petr Rotrekl a autoři jednotlivých textů

Grafická úprava: Martin Feikus

Tisk: RETIS

Mediální partneři festivalu

Region

moravskoslezský
DENÍK

Předprodej vstupenek: Sluna Opava, tel.: 553 712 319